

Pallas
t.a.v. M. Visser
Licensing & Compliance Manager

Assen, 6 juli 2021

Betreft: Review kwaliteitsbeoordeling Pettemerduinen

Referentie: 20210813/brf01

Geachte heer Visser,

Gemeente Schagen en Pallas hebben onderzoek laten uitvoeren naar de flora, vegetatie en habitatkwaliteit van de Pettemerduinen vanwege de ernstige kennisleemtes die er waren over de vegetatie en habitatkwaliteit van het gebied en de rol van stikstofdepositie daarin.

U hebt ATKB | Buro Bakker gevraagd een review uit te voeren van zowel de flora- en vegetatiekartering als de kwaliteitsanalyse.

In deze brief informeren wij u over onze bevindingen.

Aanleiding

De vigerende habitattypenkaart van Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen is gebaseerd op gegevens uit 2003/2004. Deze kaart vormt ook de basis voor juridische toetsingen en nadere besluitvorming. De gegevens waarop de kaart is gebaseerd zijn verouderd. In een dynamisch milieu als de duinen kunnen van jaar op jaar verschuivingen optreden in de vegetatietypen en habitatgrenzen, ook onder invloed van beheer. In het veld werden door medewerkers van Arcadis dan ook aanzienlijke afwijkingen gezien, zowel wat betreft de verspreiding als wat betreft kwaliteitsbeoordeling van vegetatietypen, ten opzichte van de vigerende habitattypenkaart. Omdat deze observaties niet systematisch en gebiedsdekkend waren vastgelegd is tot een integrale vegetatie- en florakartering besloten, die ook inzicht zou kunnen geven in de actuele kwaliteit van de habitattypen.

Het flora- en vegetatieonderzoek is in 2020 uitgevoerd door Van der Goes & Groot, onder aansturing van Arcadis. De resultaten van het onderzoek zijn gerapporteerd in 2021 in de volgende rapporten:

- Langbroek, M., Diemeer, J. & Van Trigt, T. (2021); Florakartering Pettemerduinen 2020; Kartering van SNL-soorten, Rode Lijstsoorten en typische Habitatsoorten. Van der Goes & Groot
- Langbroek, M., Diemeer, J. & Van Trigt, T. (2021); Vegetatiekartering Pettemerduinen 2020; Kartering van vegetaties in de Pettemerduinen. Van der Goes & Groot

Review kwaliteitsbeoordeling habitattypen Pettemerduinen

Arcadis heeft op basis van deze rapporten een analyse van de actuele kwaliteit van de habitattypen in het gebied uitgevoerd (Arcadis; Actuele kwaliteit habitattypen Pettemerduinen, 2021).

Deze review heeft primair de betrekking op de vraag of gevolgde werkwijzen/methoden beantwoorden aan wetenschappelijke, juridische en/of beleidsmatige standaarden en of de presentatie van de analyses, resultaten en conclusies navolgbaar, volledig en betrouwbaar zijn.

Werkwijze

Voor de review zijn de drie rapporten bestudeerd en bij ieder rapport zijn in essentie de volgende vragen beantwoord:

1. Beantwoorden de bij de karteringen/analyse gevolgde methoden aan de huidige wetenschappelijke standaard(en)?
2. Zijn deze methoden adequaat toegepast bij de uitvoering van het veldwerk, en is dit navolgbaar op basis van het rapport?
3. Zijn deze methoden adequaat toegepast bij de verwerking en analyse van de resultaten, en is dit navolgbaar op basis van het rapport?

Voor de review hebben we ons gebaseerd op onze kennis over de voorgeschreven protocollen, alsmede vrij beschikbare bronnen zoals het Profielendocument en bijbehorende leeswijzer (Ministerie van LNV, 2008), het Natura 2000-beheerplan (Provincie Noord-Holland, 2018), het Protocol vegetatiekartering 2.5 van BIJ12 (2017) en op onze eigen expertise. We hebben geen veldonderzoek gedaan en we hebben geen literatuurstudie uitgevoerd.

Bevindingen vegetatiekartering en florakartering

De karteringen zijn uitgevoerd volgens de breed gedragen werkwijze van vegetatie- en florakartering, zoals vastgelegd in het Protocol Vegetatiekartering van BIJ12¹. De juiste indicatorsoorten voor verstoring of juist voor goede kwaliteit zijn gekozen en in kaart gebracht. Daarmee vormen de karteringen een goede basis voor de bepaling van ligging en kwaliteit van de habitattypen. De karteringen en de verwerking van de veldgegevens zijn goed genoeg uitgevoerd om een juist beeld te krijgen van de aanwezigheid, ligging en kwaliteit van de habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen.

Bevindingen kwaliteitsbeoordeling habitattypen Pettemerduinen

De beoordeling van de kwaliteit is uitgevoerd aan de hand van de definities en vereisten die zijn geformuleerd in de profielendocumenten. In de profielendocumenten staat gedefinieerd welke vegetatietypen het habitatype omvat en of deze typen een goede of matige kwaliteit vertegenwoordigen. Daarnaast staan de andere kwaliteitseisen beschreven; deze hebben betrekking op de abiotische randvoorwaarden, typische soorten en structuur en functie. Dit is de juiste manier om de kwaliteit van de habitattypen te kunnen beoordelen, de profielendocumenten geven hiervoor de handvaten.

Op basis van de rapportages van de vegetatie- en florakarteringen, aangevuld met informatie over het functioneren van het duinecosysteem, gebiedsbezoeken, fotomateriaal en informatie over recente ontwikkelingen, is aan de hand van een goede en navolgbare werkwijze een deugdelijke beoordeling van de huidige kwaliteit van de habitattypen uitgevoerd.

---

¹ Protocol-Vegetatiekartering-2.5_DEF-1.pdf (bij12.nl)

Er zijn op onderdelen aandachtspunten in de kwaliteitsbeoordeling. Deze aandachtspunten hebben betrekking op een wat meer uitgebreide onderbouwing en toelichting, zodat de navolgbaarheid verder versterkt zou kunnen worden. Deze aandachtspunten hebben echter geen wezenlijke invloed op de conclusies van kwaliteitsanalyse.

Conclusie Review

De karteringen en kwaliteitsanalyse zijn correct uitgevoerd en geven een actueel beeld van de verspreiding en kwaliteit van de duinvegetaties en de habitattypen in de Pettemerduinen.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Dr. M.W. ter Steege
Hoofd Terrestrische Ecologie